

DECIZIE

07 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Aliona Miron

Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Valerii Anestiadi, fondatorul Societății cu Răspundere Limitată „Leasing-Profit”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Pleșca și Tudor Pleșca împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Leasing Profit” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Leasing-Profit” împotriva hotărârii din 03 iunie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 18 august 2019, Alexandru Pleșca și Tudor Pleșca au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Leasing-Profit” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 03 iunie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Alexandru Pleșca și Tudor Pleșca. S-a încasat din contul SRL „Leasing-Profit” în beneficiul lui Alexandru Pleșca și Tudor Pleșca suma de 5500 euro, cu titlu de datorie, conform cursului BNM la momentul executării hotărârii judecătorești. S-a încasat din contul SRL „Leasing-Profit” în beneficiul lui Alexandru Pleșca și Tudor Pleșca suma de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 30 iunie 2022, SRL „Leasing-Profit” a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii din 03 iunie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru. Totodată, a indicat apelantul că motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-au dat curs cererii de apel depusă de SRL „Leasing-Profit” și s-a acordat apelantului termen de 15 zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2524,50 lei. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

La data de 28 ianuarie 2023, SRL „Leasing-Profit” a depus cerere de apel motivată și a anexat dovada de plată a taxei de stat, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii din 03 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru cu remiterea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de SRL „Leasing-Profit” împotriva hotărârii din 03 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul în termenul stabilit nu a lichidat neajunsurile cererii de apel.

La 24 februarie 2023, Valerii Anestiadi, fondatorul SRL „Leasing-Profit” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului Valerii Anestiadi, fondatorul SRL „Leasing-Profit” a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că prin încheierea contestată îi sunt lezate drepturile de fondator, deoarece hotărârea instanței de fond nu este legală.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa poștală a participanților la proces la data de 03 februarie 2023 (f.d.124), dar date care ar confirma recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 24 februarie 2023 este în termen.

La 21 martie 2023 în adresa participanților la proces a fost expediată copia recursului declarat Valerii Anestiadi, fondatorul SRL „Leasing-Profit”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d. 133), însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d), e), f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 03 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Alexandru Pleșca și Tudor Pleșca.

Nefiind de acord cu hotărârea prime instanțe, la 30 iunie 2022, SRL „Leasing-Profit” a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii din 03 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Totodată, a indicat apelantul că motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-au dat curs cererii de apel depusă de SRL „Leasing-Profit” și s-a acordat apelantului termen de 15 zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2524,50 lei. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Se reține că Curtea de Apel Chișinău a expedit încheierea din 13 decembrie 2022 prin intermediul oficiului poștal, cu scrisoare recomandată, la sediul apelantului SRL „Leasing-Profit” indicată în cererea de apel, și anume: *mun. Chișinău, str. Alba Iulia 75* și a fost recepționată de către SRL „Leasing-Profit” la data de 12 ianuarie 2023 (f.d.111).

La 28 ianuarie 2023, SRL „Leasing-Profit” a depus cerere de apel motivată și a anexat dovada de achitare a taxei de stat, solicitând admiterea cererii de apelului, casarea hotărârii din 03 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu remiterea cauzei spre rejudecare, în alt complet de judecată.

Ca urmare, prin încheierea din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de SRL „Leasing-Profit” împotriva hotărârii din 03 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul în termenul stabilit nu a lichidat neajunsurile cererii de apel.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

În conformitate cu prevederile art.112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective. Instanța ține să menționeze că în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, asemenea celui prevăzut de lege.

Reieșind din norma dată de drept, în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Totodată, în conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de SRL „Leasing-Profit”, or, Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 13 decembrie 2022 a indicat clar termenul (15 zile de la recepționarea încheierii respective), precum și a identificat locul precis (concret) în care apelantul trebuiau să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2524,50 de lei.

La data de 28 ianuarie 2023, zi de sâmbătă, care prin Hotărârea Guvernului nr. 974/MMPS/2022 din 28 decembrie 2022, a fost declarată zi lucrătoare, SRL „Leasing-Profit” a depus cerere de apel motivată și a anexat dovada de plată a taxei de stat. Deci, în termenul indicat de instanța de apel, SRL „Leasing-Profit” nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat la depunerea apelului, or, termenul a expirat la data de 27 ianuarie 2023 (vineri).

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Or, la caz, se reține că, SRL „Leasing-Profit”, odată ce a recepționat actele de procedură emise de instanța de apel urma să depună diligența necesară pentru a prezenta cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit.

În acest sens nu pot fi reținute argumentele recurentului invocat în cererea de recurs, or, acestea nu constituie un temei justificativ de omitere a executării actului de procedură.

Mai mult ca atât, recurentul/apelant SRL „Leasing-Profit” recepționând încă la 12 ianuarie 2023 copia încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a dispus de suficient timp până la data de 27 ianuarie 2023 de a-și realiza drepturile sale și să depună în termenul acordat de instanța de apel, apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat.

De altfel, SRL „Leasing-Profit”, fiind cel interesat de soluționarea prezentei cauze în ordine de apel și fiind conștient că a depus încă la data de 30 iunie 2022 cererea de apel nemotivată și netimbrată, trebuia să depună diligență și să se intereseze la intervale de timp rezonabile de soarta dosarului respectiv.

Astfel soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Malahov vs. Moldova), denotă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi supus limitărilor, or art. 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele acestui scop. Limitările inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Prin urmare, Completul de judecată consideră că, argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Valerii Anestiadi, fondatorul Societății cu Răspundere Limitată „Leasing-Profit”.

Se menține încheierea din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Pleșca și Tudor Pleșca împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Leasing Profit” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Aliona Miron

Mariana Pitic